

Bolagsstyrnings- rapport

Apoteket AB är ett publikt aktiebolag med säte i Solna. Svenska staten äger samtliga aktier i Apoteket.

BOLAGETS ORGANISATION

EXTERN REVISOR

Granskar bolagets finansiella rapportering samt styrelsen och verkställande direktörens förvaltning av bolaget.

ÄGARE

Ägaren Svenska staten styr Apoteket genom ägarpolicy, ägaranvisningen och bolagsordningen samt fastställer ekonomiska mål. Ägaren utser också styrelse och extern revisor på årsstämman samt fastställer arvoden till dessa.

REVISIONSUTSKOTT

Bistår styrelsen med att kvalitetssäkra finansiell rapportering samt riskhantering.

STYRELSE

Styrelsen ansvarar för övergripande organisationsfrågor och den strategiska inriktningen av Apoteket. Styrelsen fastställer även övergripande policyer.

ERSÄTTNINGSPÅSKOTT

Förbereder frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Ansvarar för den löpande förvaltningen av Apoteket inom de ramar som styrelsen har fastställt. Verkställande direktör utser övriga medlemmar i företagsledningen.

FÖRETAGSLEDNING

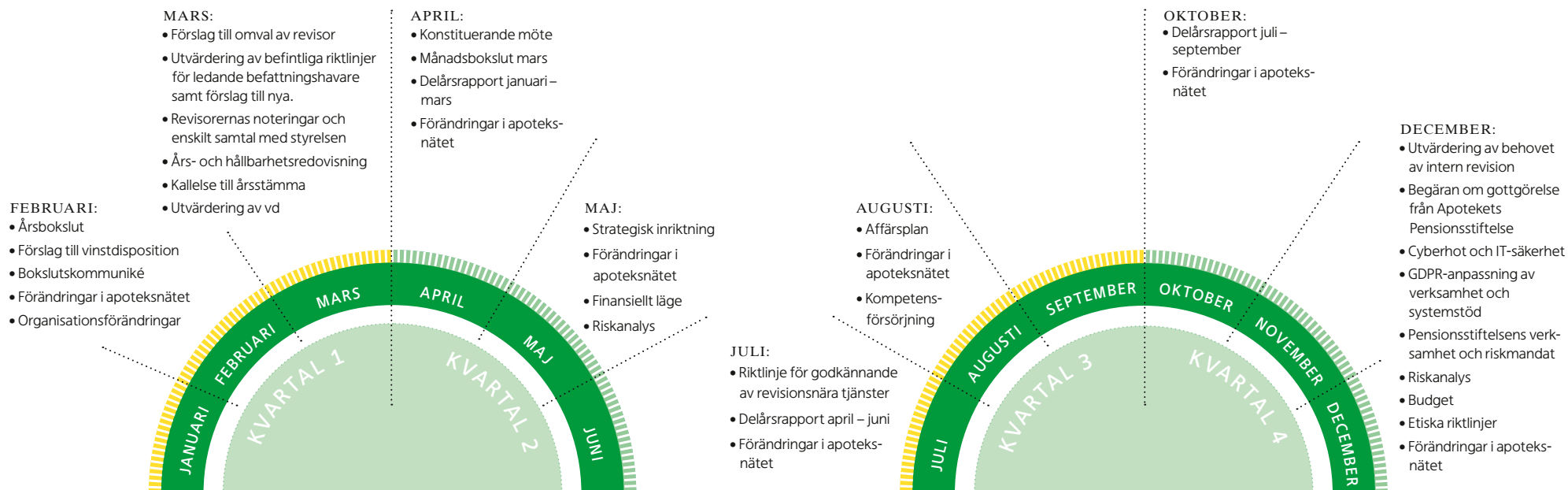
Utför den operativa ledningen av Apoteket.

Ägaren utövar sitt inflytande över bolaget vid årsstämman genom att bland annat utse styrelsen, styrelsens ordförande och revisor samt fastställa resultat och balansräkning, besluta om ansvarsfrihet för styrelsen, utdelning till ägaren, arvode till styrelse och revisor samt riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ansvarar för Apotekets strategiska inriktning och övergripande organisationsfrågor samt utser verkställande direktör, vd. Vd ansvarar för den löpande förvaltningen inom de ramar som styrelsen fastställer och utser medlemmar i företagsledningen.

Ägaren

Ägandet utövas i praktiken av Näringsdepartementet genom enheten för statlig bolagsförvaltning. Statens ägarpolicy ligger till grund för styrning av Apoteket tillsammans med bolagsordning, ekonomiska mål och ägaranvisningar.

I statens ägarpolicy redogör regeringen för sina uppdrag och mål, tillämpliga ramverk och sin inställning i viktiga principfrågor. Ägarpolicyen omfattar även särskilda riktlinjer för extern ekonomisk rapportering och för anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Ägaren ställer krav på

STYRELSEÅRET: UNDER 2017 HAR DET VARIT ELVA STYRELSEMÖTEN, INKLUSIVE DET KONSTITUERANDE MÖTET. DESSA ÄRENDEN BEHANDLADES UNDER ÅRET.

att Apoteket ska agera föredömligt inom området hållbart företagande vilket innefattar områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, anti-korruption, affärsetik, jämställdhet och mångfald. Apoteket ska även tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning, Koden. Avsteg från Koden redovisas i avvikelse Tabellen på sidan 34. Avstämning under året mellan ägaren och bolaget samordnas från bolagets sida av styrelsens ordförande. Även vd deltar vid dessa möten.

Årsstämma

Vid årsstämman den 20 april 2017 omvaldes Christian W Jansson (ordförande), Gert Karnberger, Kristina Schauman, Maria Curman och Leif Ljungqvist. Pia Gideon och Inger Andersson valdes in i styrelsen. Stämman beslöt att dela ut 300 miljoner kronor till

ägaren. Apoteket erhöll uppdraget att behålla befintliga apoteksombud till och med den 30 juni 2018.

Årsstämman var öppen för allmänheten som gavs möjlighet att ställa frågor i anslutning till stämman. Endast ett fåtal personer närvarade och ingen riksdagsledamot, som enligt bolagsordningen har rätt att närvara vid stämman.

Revisorer

Årsstämman utser revisor och vid årsstämman omvaldes KPMG AB till revisor med Ingrid Hornberg Román som huvudansvarig revisor. Revisorerna ansvarar för att granska bolagets finansiella rapportering samt styrelsens och vds förvaltning av bolaget. Revisorernas oberoende ställning säkerställs av lagstiftning samt interna och externa yrkesetiska regler.

AVVIKELSETABELL

Regel i Kodan	Avvikelse	Förklaring
2.1–2.7: Bolaget ska ha en valberedning.	Valberedning har inte inrättats.	Enheten för statlig bolagsförvaltning inom Näringsdepartementet ansvarar för nomineringsprocessen.
4.5: Redovisning av oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.	Beroende i förhållande till större aktieägare redovisas inte.	Regeln syftar i huvudsak till att skydda minoritetsaktieägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas skäl för att redovisa oberoende i detta avseende.

STYRELSENS MÖTEN OCH ARVODEN

	Invald år	Möten styrelse	Möten revisionsutskott	Möten ersättningsutskott	Ordinarie arvode, tkr	Arvode utskottsarbete, tkr
Gert Karnberger ¹	2009	11/11	6/6	1/1	185	31
Kristina Schauman ²	2009	11/11	6/6		150	50
Maria Curman ³	2012	11/11		7/7	150	20
Leif Ljungqvist ⁴	2012	11/11	6/6			
Sussi Kvart ⁵	2015	2/2		2/3	50	7
Pia Gideon ⁶	2017	9/9	2/3		113	6
Inger Andersson ⁷	2017	9/9		4/4	113	15
Christian W Jansson ⁸	2009	9/9		6/6	248	23
Gunilla Larsson ⁹	2009	8/11			12	
Lena Rhodin ¹⁰	2014	11/11			12	
Lisa Ekstrand ¹¹	2015	8/11			12	
Hanna Ottosson ¹²	2016	11/11			12	

1) Ledamot i revisionsutskottet samt styrelseordförande och ordförande i ersättningsutskottet fr o m 18 oktober 2017

2) Ordförande i revisionsutskottet

3) Ledamot i ersättningsutskottet

4) Ledamot i revisionsutskottet

5) Ledamot i ersättningsutskottet

6) Ledamot i revisionsutskottet fr o m april 2017

7) Ledamot i ersättningsutskottet fr o m april 2017

8) Styrelsens ordförande och ordförande i ersättningsutskottet t o m 18 oktober 2017.

9) Arbetstagarrepresentant (ordinarie), utsedd av Unionen

10) Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Unionen

11) Arbetstagarrepresentant (ordinarie), utsedd av Sveriges Farmaceuter

12) Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceuter

Styrelsen

Bolagets styrelse ska, till den del den utses av bolagsstämman, bestå av lägst fem och högst nio ledamöter utan suppleanter. Bolagsstämman ska utse styrelseordföranden. Om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden intill utgången av den bolagsstämma då ny ordförande väljs av stämman.

I oktober 2017 avgick Christian W Jansson som styrelseledamot och ordförande. Styrelsen utsåg inom sig Gert Karnberger till ny ordförande för

tiden intill utgången av den bolagsstämma då ny ordförande väljs av stämman.

Nomineringsprocessen för styrelseledamöter koordineras av Näringsdepartementet genom enheten för statlig bolagsförvaltning. Kompetensbehovet analyseras utifrån bolagets verksamhet, situation och utmaningar samt styrelsens nuvarande sammansättning och resultat av årets utvärdering av styrelsen. Även mångfald beaktas i enlighet med ägarens policy. Arbetstagarorganisationerna Sveriges Farmaceuter och Unionen har utsett en ledamot och en suppleant vardera. Den manliga

representationen i styrelsen utgör för närvarande 33 procent av bolagsstämmovalda ledamöter. Samtliga arbetstagarledamöter är kvinnor. Vd i Apoteket, Ann Carlsson, ingår inte i styrelsen, men närvarar vid samtliga möten tillsammans med CFO och bolagets chefsjurist som är styrelsens sekreterare.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för sitt eget arbete för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan styrelsen och styrelsens utskott. Ansvarsfördelning mellan styrelse och vd, inklusive rapportinstruktion, regleras i årlig fastställd vd-instruktion. Styrelsemöten följer en fastställd årscykel och normalt träffas styrelsen fem gånger per år, två gånger på våren och tre på hösten. Dessa möten kompletteras med kortare beslutsmöten per telefon. De ordinarie mötena innehåller alltid genomgång av protokoll och utestående frågor samt avrapportering från utskott och verkställande direktör. Styrelsen har inte inrättat en särskild granskningsfunktion (internrevision), men bolaget har under året fortsatt arbetet med att förstärka den interna kontrollen.

Utskott

Styrelsen har inom sig inrättat ett revisions- och ett ersättningsutskott. Revisionsutskottet består styrelsen med att kvalitetssäkra bolagets och koncernens finansiella rapportering. I revisionsutskottet ingår Kristina Schauman (ordförande), Gert Karnberger, Leif Ljungqvist och Pia Gideon. Ersättningsutskottet förbereder frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. I ersättningsutskottet ingår Gert Karnberger (ordförande), Maria Curman och Inger Andersson. Revisorerna har deltagit i revisionsutskottsmöten vid ett flertal tillfällen under året i samband med genomgång av delårsrapporter, internkontroll och övriga revisionsinsatser. Revisorerna har deltagit i styrelsemöte i samband med fastställandet av års-

och hållbarhetsredovisning, samt för samtal med styrelsen utan närvaro av vd och medlemmar i företagsledningen.

Mer information om styrelse och revisor finns på sidan 86.

Verkställande direktör

Vd ansvarar för den löpande förvaltningen i enlighet med aktiebolagslagen. Styrelsen fastställer kompletterande instruktioner. Det är vds ansvar att hålla styrelsen kontinuerligt informerad om väsentliga händelser och i övrigt organisera bolaget så att ändamålsenlig styrning och kontroll av verksamheten uppnås. Vd fattar beslut självständigt eller med stöd av två beslutsorgan, företagsledningen och etablerings- och förnyelsekommittén samt centrala stödfunktioner.

Företagsledningen

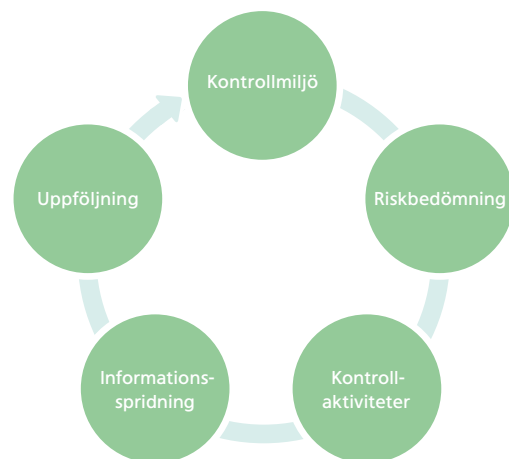
Företagsledningen leds av vd och sammanträder två gånger per månad då besluts- och informationsfrågor hanteras. Utöver det kollektiva ansvaret för ledningen av bolaget har varje ledamot ett individuellt ansvar för sin verksamhet.

Mer information om företagsledningen finns på sidan 87.

Uppföljning av verksamheten sker per enhet och område avseende verksamhetsfrågor, hållbarhetsfrågor och kvalitets- och miljöavvikelser, vilka koordineras av CFO respektive hållbarhetschef och kvalitetschef. Övriga deltagare närvarar efter behov.

Etablerings- och förnyelsekommittén

Investeringar i apoteksnätet, nyetableringar, flyttar och nedläggning av apotek, bereds av Etablerings- och förnyelsekommittén som består av vd, CFO, chef Apoteksnät, chef Försäljning & Drift, etableringschef, controller och chefsjurist.

Rapport över intern kontroll avseende finansiell rapportering

Styrelsen är enligt aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning ytterst ansvarig för att bolaget har en god intern kontroll, processer och rutiner som säkerställer att fastlagda principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs samt att bolagets finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder samt övriga krav. Denna rapport har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen 6:6 andra stycket andra punkten. Beskrivningen av koncernens system för internkontroll och risk omfattar även moderbolagets beskrivning av densamma.

Apoteket använder COSO:s (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ramverk Internal Control Integrated Framework för att stödja utvecklingen av interna

styr- och kontrollsystem. Den interna kontrollen beskrivs med hjälp av komponenterna kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, informations-spridning och uppföljning.

Funktionen för intern kontroll går igenom beslutade processer och följer upp de beslutade kontroller som ska minimera riskerna och rapporterar avvikelser för den interna kontrollen till revisionsutskott och ledning. Funktionen har ett nära samarbete med företagets externa revisorer.

Kontrollmiljö

Basen för den interna kontrollen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsprocesser, ansvar och befogenheter som är dokumenterade och kommunicerade i styrande dokument såsom policyer, riktlinjer, instruktioner och manualer. Exempel på detta är arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan verkställande direktören och övriga organ som styrelsen inrättat. Ett annat exempel är instruktioner för attesträtt samt bolagets redovisnings- och rapporteringsstruktur.

Principer och former för rapportering, intern styrning, kontroll och uppföljning finns samlade i interna policyer, riktlinjer och instruktioner. Dessa görs tillgängliga för berörda medarbetare via Apotekets intranät och informationsmöten.

Riskbedömning

Koncernens metoder för riskhantering syftar till att säkerställa att risker hanteras inom fastställda ramar. Apoteket har en central ekonomifunktion som hanterar all redovisning för bolaget. Det är väsentligt att ekonomienheten har en förståelse för processer, rutiner och dess risker för att kunna identifiera, analysera och besluta om hanteringen av eventuella fel i den finansiella rapporteringen. Poster i balans- och resultaträkningen riskbedöms

löpande, speciellt inför kvartals- och årsbokslut. Ett kriterium för om en aktivitet bedöms ha hög risk är volym, komplexitet, värdering samt periodisering.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna syftar till att upptäcka, korrigera och förebygga fel och ineffektivitet. Varje år tas ett kalendarium fram där genomgång av prioriterade processer och eventuella avvikelser planeras. Kontrollerna är definierade och beskriver risken som kontrollaktiviteten syftar att minimera samt vilket bevis som ska finnas för att visa att kontrollen är utförd. Varje verksamhetschef ansvarar för god intern kontroll inom sitt område. Det finns ett tydligt ansvar i organisationen att kontrollerna genomförs och att alla kontroller är förankrade i organisationen. Resultatet av de kontrollaktiviteter som testas presenteras och går igenom med respektive verksamhetschef på regelbundna möten.

Under året har självrapportering införts avseende processer med hög andel godkända kontroller. Detta är ett sätt att tydligt visa vart ägandeskapet av kontrollen finns och få verksamheten att implementera kontrollerna mer i den löpande driften för att förstå mervärdet av kontrollen. Internkontrollfunktionen verifierar att rätt status är satt på kontrollen utifrån presenterade kontrollbevis.

Utöver införande av självrapportering har IT-processen för behörigheter, försäljningsprocessen för vård- och dosaffärerna samt lagerprocessen för konsument-, vård- och dosaffärerna testats under året.

Under året har även ett arbete påbörjats för att ta fram kontroller inom det bolagsövergripande området. Kontrollerna kommer att testas under 2018.

Informationsspridning och uppföljning

Apoteket har etablerade informations- och kommunikationsvägar såsom interna styrdokument (policyer och riktlinjer) som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Apoteket följer upp efterlevnad av dessa styrande dokument. Styrelse och företagsledning får löpande information avseende den finansiella rapporteringen. Verkställande direktör och ledning vidareförmedlar informationen till medarbetarna i företaget och externa rapporter publiceras också på intranätet.

Varje månad analyseras det ekonomiska resultatet samt operativa nyckeltal för alla enheter inom företaget. Kvartalsvis har ledningen genomgång med verksamhetschefer där de går igenom resultat, nyckeltal och måluppfyllelse för verksamheten. Det ger en god bild av affärsläget och säkerställer att verksamhetsstyrningen fungerar i förhållande till målen.

Styrelsens uppföljning

Utfallet av koncernens process för riskbedömning och riskhantering behandlas årligen av styrelsen. De följer upp att processen omfattar alla väsentliga områden och ger en balanserad vägledning för olika befattningshavare. Styrelsen erhåller månatliga finansiella rapporter och vid varje styrelsesammanträde behandlas bolagets och koncernens finansiella ställning.

Koncernens internkontrollfunktion har under året följt upp de kontrollaktiviteter som finns beslutade i bolaget och rapporterat avvikelser till Apotekets revisionsutskott och ledning.

Idag har Apoteket inte någon internrevisionsfunktion. Styrelsen har beslutat i frågan och bedömer att befintliga strukturer för uppföljning och utvärdering ger ett tillfredställande underlag. Beslutet omprövas årligen.

Styrelse och revisor

GERT KARNBERGER

Ordförande sedan oktober 2017.
Gymnasieingenjör
Ledamot sedan 2009.
Född 1943.

Tidigare befattningar:

Vd, koncernchef och styrelseledamot i Clas Ohlson, styrelseledamot i Alectas överstyrelse och Swedol, ordförande Näringslivets Regelnämnd, NNR samt vice ordförande i Systembolaget.

MARIA CURMAN

Civilekonom
Ledamot sedan 2012.
Född 1950.

Andra väsentliga uppdrag:

Styrelseordförande i SF Studios. Styrelseledamot i Bonnier AB, Bonnier Books, Cappelen Damm A/S samt Work for you.

Tidigare befattningar:

CEO Bonnier Books och vd Sveriges Television.

INGER ANDERSSON

Civilingenjör kemi
Ledamot sedan 2017.
Född 1950.

Andra väsentliga uppdrag:

Styrelseordförande S:t Eriks Ögonsjukhus och MistraBiotech. Styrelseledamot Miris Holding, Uppsala Monitoring Centre och Plastkretsens forskningsstiftelse.

Tidigare befattningar:

Generaldirektör Livsmedelsverket, Teknisk direktör Arla och Vin & Sprit.

PIA GIDEON

Civilekonom
Ledamot sedan 2017.
Född 1954.

Andra väsentliga uppdrag:

Styrelseordförande i Klöver och ActionAid. Styrelseledamot i Metria och Qlucore.

Tidigare befattningar:

Befattningar inom Ericssonkoncernen, bland annat Marknads- och kommunikationschef Ericsson Nordamerika och koncernen samt managementkonsult och finansanalytiker.

KRISTINA SCHAUMAN

Civilekonom
Ledamot sedan 2009.
Född 1965.

Andra väsentliga uppdrag:

Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet i Billerud-Korsnäs, Coor Service Management, Ellos Group Holding, Orexo och ÅF.

Styrelseledamot, BEWI Group, Livförsäkringsbolaget Skandia ömsesidigt samt styrelseledamot (suppleant) i Apotekets Pensionsstiftelse.

Tidigare befattningar:

CFO Carnegie Investment Bank, CFO OMX samt finanschef i Investor.

LEIF LJUNGQVIST

Civilekonom
Ledamot sedan 2012.
Född 1971.

Andra väsentliga uppdrag:

Bolagsförvaltare på enheten för statlig bolagsförvaltning inom Näringsdepartementet. Styrelseledamot i Sveaskog, Samhall samt Statens Bostadsomvandling.

Tidigare befattningar:

Styrelseledamot i Svensk Bilprovning, Akademiska Hus, Vasallen samt Bostadsgaranti. Aktieanalytiker Kauption Bank samt Hagströmer & Qviberg.

Revisor

INGRID HORNBERG ROMÁN

Auktoriserad revisor, KPMG AB, vald 2015.
Född 1959.

Andra väsentliga uppdrag:

BAE Systems Hägglunds, BAE Systems Bofors, BillerudKorsnäs, EQT Partners och Linas Matkasse.

LISA EKSTRAND

Arbetsagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceuter. Farmacie magister, Leg. receptarie
I Apotekets styrelse sedan 2015.
Född 1975.

Andra väsentliga uppdrag:

Vice ordförande Sveriges Farmaceuter.

GUNILLA LARSSON

Arbetsagarrepresentant, utsedd av Unionen. Leg. receptarie
I Apotekets styrelse sedan 2009.
Född 1951.

Andra väsentliga uppdrag:

Styrelseledamot i Apotekets Pensionsstiftelse. Suppleant i Apotekets Personalstiftelse.

HANNA OTTOSSON

Arbetsagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceuter. Leg. apotekare
I Apotekets styrelse sedan 2016.
Född 1977.

LENA RHODIN

Arbetsagarrepresentant (suppleant), utsedd av Unionen. Apotekstekniker
I Apotekets styrelse sedan 2014.
Född 1959.

Den 6 mars 2018 lämnade Gunilla Larsson styrelsen, Lena Rhodin utsågs av Unionen till ordinarie ledamot och Ingela Brindell-Lindberg utsågs till suppleant.

Företagsledning

ANN CARLSSON

Vd och koncernchef
Fil. kand. Anställd och
medlem i företags-
ledningen sedan 2010.
Född 1966.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseordförande Sveriges
Apoteksförning, styrelsele-
damot i Ramirent Plc., Svensk
Handel, SNS och Ruter Dam.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom ICA-
koncernen, senast som chef
Affärsområden ICA.

EVA HEMB

CFO
Civilekonom. Anställd och
medlem i företagsledningen
sedan april 2017.
Född 1966.

Tidigare befattningar:
Vice vd och CFO på BB Tools,
CFO Saint-Gobain Nordic and
Baltics, Finansdirektör Dahl
International.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot (suppleant) i
Apotekets Pensionsstiftelse.

LARS SKUTHOLM

Vice vd och direktör
Försäljning & Drift
Civilekonom. Anställd 2009
och medlem i företags-
ledningen sedan 2011.
Född 1968.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom Pharmacia,
Nycomed, Novartis och
Nestlé.

JOACHIM NIELSEN

Direktör Apoteks nät
Civilekonom. Anställd 2015
och medlem i företags-
ledningen sedan 2016.
Född 1965.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom ICA-
koncernen (affärs- och
butiksutveckling), etable-
ringschef Apoteket och
grundare av apotekskedjan
Medstop.

ANNA ROGMARK

Chefsjurist och direktör
Hållbarhet & Juridik
Jur. kand. Anställd 2005 och
medlem i företagsledningen
sedan 2010.
Född 1965.

Tidigare befattningar:
Bolagsjurist Biovitrum
och Pharmacia.

ERIC LUNDBERG

Direktör Marknad
Marknadsekonom.
Anställd 2015 och medlem
i företagsledningen
sedan mars 2017.
Född 1978.

Tidigare befattningar:
Nordisk marknadsdirektör
Plantasjen ASA, marknadschef
Bauhaus och Lidl Sverige.

OLLE CARLS

Direktör IT & Logistik
MBA. Anställd och medlem i
företagsledningen sedan 2012.
Född 1960.

Tidigare befattningar:
Logistikdirektör Dahl
Sverige AB, Vd UPS Logistics
Group Nordic, Marknads-
och IT-chef Schenker CLC,
Logistikchef Computer
2000.

KENNETH HAGSTEN

Direktör HR
Fil. kand. och MBA.
Anställd och medlem i före-
tagsledningen sedan 2013.
Född 1970.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom ICA,
senast som Director HR
Development.